

**Бөјүк Азэрбајҹан шаири Молла
Пәнаг Вагифин
анадан олмасынын
250 иллији**

МЭДӨНИЙЈӨТИМИЗИН БӨЛҮК БАЖРАМЫ

Рәеми О. Садыгзадэ чәк мишдир.

КАШ КӨРӘДИ БУ КҮНЛӘРИ КӨЗҮ ВАГИФИН

Энэ музейдэс мэдэвийндаа шалтгааныг
Шаард хөхлийн бүлбүлүүдийн төслийн
Багасгин.

Өмүр бузы нааң макаң деңеди Вағиф,
Аға гары, гарәп ат демеди Вағиф.
Миллатишик гәләбидәдир абы Вағифик.
Сөмәйек уәрҗиник оду Вағифик.

Вәтнаным кәр кәндисідә, кәр шайхаридә,
Исаңнама көлжә дејен ал сәхриподі.
Шә'р, сәнат сәбіткішін шириң йерінді
Кимдір дејен наральдың наасы Вағифик,

Газалыңым, бакалыңым, арабалыңым,
Көшкүлүрд, шашкүлүр, ела багылышы!
Оны белгі танылаппам толам газалыңым,
Азэрбайжан анасыйдыр гона Вагифин,
Шер, сенат дүңгисайбыр гона Вагифик.

Гарабагын, дар күнүндә гары бағлады,
Даңулаттарда жаралып матам саздасты,
Шайр көзү бир күн күлдү, бир күн
Алғады.

Сүлејман РҮСТӘМ,

Уралдардан урекларға жол талды айы,
Дендиң үчөн аш шымшакларға ақы фәрәдәй
Назыр көрдү башы устә бир күн
Көмәләде,
Көткөрмәди гошалыеда бахти **Басиғаш**,
Уразимбет жарған ганжал ахты **Басиғаш**.

Гәлбинәдеки арзуларла көңдү дүкіндаан,
Кечди айлар, етдү иллэр, дәйшиши дөвран.

Имсан кими нәфес алды бу жердү инсан,
Каш көрәйди бу күнделерди **Басиғаш**,
Отурағыди сез тақтады **Басиғаш**.

20 жаңаабр, 1968-чи ил.

эзу Вагифин

БАКЫ!

Чумә ахшамы, 21 нојабр 1968-чи ил

АЗӘРБАЙ҆ЧАН КП БАКЫ КОМИТАСИ
ВӘ БАКЫ ШӘӘР ЭЗӘМӘТКЕШ
ДЕПУТАТЛАРЫ СОВЕТИНИН ОРГАНЫ

ОРГАН БК КП АЗЕРБАЙ҆ДЖАНА
И БЛКИНСКОГО ГОРОДСКОГО СОВЕТА
ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

АХШАМ
ГӘЗЕТИ

Шәһрәтин дилләрдә, додаглардадыр,
Мәһәббәтдән өтүр каманын сәнин.
Сөзүн јахынларда, узаглардадыр,
Бу күндүр, сабаһдыр мәканын сәнин...

Ел мәһәббәти

ССРИ ВӘ АЗӘРБАЙЧАН ССР ІЛДЕСІНДЕ ИТИФАГЛАРЫНЫҢ БИРЛӘШМІШ ПЛЕНУМУ

Бејук Азәрбајҹан шаири Молла Пәнәһ Вагифин адан олмасының 250 иллији мұнасабеті иле бу күн Бакыда ССРІ Йазычылар Иттифагының вә Азәрбајҹан ССР Йазычылар Иттифагының бирләшмиш пленуму ачылышы.

Гардан совет республикаларындан вә харичи елқа-
лардан јубиле шанылкәрінә кәлмиш бир чох гонаглар
Азәрбайжаны шे'р устадына мәнәнбеттүнін вә елти-
рамынын ifада етмек учун республикамызын алдабиері
вә поэзия нәвәскәрларының бирлигі Азәрбайжан ССР
Али Советинин ичлас салонунда топлаштырылар.
В. И. Ахунов, Е. И. Ильинский, М. И. Ильинский

В. І. Ахундов, Э. И. Ибраһимов, Ч. Һ. Чәфәров ѡлдашлар, республика Назирләр Совети сәдринин мувавини

К. Э. Нүсеинов, Азәрбайҹан язычылары, гонатлар бир-
ләшмиш пәненум рәјасәт hej'әтинде јәләшмишиләр.
ССРКИ Язычылар Иттихады идаре hej'әттин катибы
Серкей Сартаков кириш сөзү сојләүәркәгәфтәр ки, Азәрбайҹан эдәбийаты классикенин јубилене бутун
нохчималләтли совет маданияттәнин бејрук байрамына чев-

Сонра Азәрбайҹан Йазычылар Иттифагы идарә hej-тинин биринчи катиби, республиканын халг йазычысы Мирза Ибраһимов «Валиг вә дөврүмүз» мөвзусунда ма руз астишилди.

Республикамызын энилдәрі, гардаш совет республикаларынын же харичи елкаларин мұнайсаңасыры олар йазычылар вә чынхашылардын ишнәммы Валиг шеңриннебей күннен күннен таңыштырылды. (Азәр.)

ШЕ‘РИМИЗИН ФӘХРИ

БАМИЛ АРАСЛЫ

Түркмән дилинда

Түркменистаның «Әдәбијат вә сунгаг» газети нојабрын 20-дә андан олмасының 250 иллүні гејд едилан Азәрбайҹан әдәбијатының классики Молла Пәнаһ Вагифа бир сәһиға һәср етмишдир.

Газетдә Вагифин һәјаты вәјадалымыны, онун көзөл шә'рләри наргында Түркменистанның мәшүүр адәбиятшүнасы, профессор Мехти Косяевин мегаласы. Низами адыны Азәрбајҹан адәбиятында тарихи музейини салмы ичиши К. Зеңналовун «Сөз санаттары» мегаласы дәрч илмийшид. Түркменистаннын гочаман язычысы Берди Көрбабаевин, язычы Гурбанкудым Гурбансаитовун тарчымаләринде Вагифин бир нең шә'ри түркман дилиндә дәрч олунмушадур.

сиясэтини истигаметләндири, онун мөнкәмләнәсси, елкәнни абладашмасы ургуңда чальышыр, халыгын көзчәйине бөлүк бир умидлә бахырылды. Халынын талецине бөлүбъялык онун шероринде мусасирләрнән фәрзил оларыг яни кеңфүзатләрин, хөлтәлүк, никонбикли вә нејатийлик кимис мусебат ху-
сусычләртән Яраннасына сабый

Вагиф ең бейүк саләфлери кими нуманист бир сәнэткар олараг инсаны, инсан көзәлийини, инсан гәлбинини эң јүксәт вә улви нисси олан мәһәббәти тәрәннүм едир. Шайрин бизэ гәр (Артынчи сабынфатта)

ЈУБИЛЕЈ

СЕССИЯСЫ

Молла Пәнаһ Вагифин анадан ол-
масынын 250 иллији мұнасабеті нәл
нојабры 20-да Аэргыйдан ССР Елм-
лар Академиясында юбилеј сессия-
сы көчиримлиштир.

Сессијаны кириш сөзү илә республика Елмләр Академијасы президентинин мүавини М. А. Дадашзадә ачмышдыры.

Сессиада «Вагиф поесијасынын холгүлүн» нағызында Республика Елмалар Академиасынын мүхабир узув, филолог Елмалар доктору Намид Араслынын, «Азэрбайҹан балын дилинин никшашында Вагифин роҕу» мөвзусунда Азэрбайҹан ССР Елмалар Академијасынын мүхабир узув, филолог Елмалар доктору, профессор Э. Дамирчиزادанин, «Вагиф поесијасы вә Азэрбайҹан мусигисигы» нағызында Азэрбайҹан ССР халык артисти Эфрасијаб Бадаабжанов мәрүзләри түшсүзлүкчүлүктөөн.

динәннәмешләр.
ССР Імләр Академијасы Асија
Халглары Институтун баш элми
эмәздашы, филологи эмләр наимиз-
ди Г. Элијес Түркмәнстан ССР Імл-
әр Академијасының академики Б.
Карриев, М. В. Ломоносов атына
Москва Дөвлат Университетиниң
профессору Эзиз Шәриф чыхыш ет-
мишләр.

Харичи гонаглар — Југославија шапри Ничати Зекорији је Ираг шапри Шакир Забит је чхыхишларында демисилдер күн, Вагиф лирикасы сарфид на одгуулук билмэр. Өз ватанниң, өз халтыны түккимес бир гүвәлде таңарынан едән нэгэмжар бутун башварыннан евалийдэр.

Азәрбайҹан КП МК катынчى Ч. һ. Чәфәров, республика Назирлер Совети тәсдири мувабини К. Ә. ھүсейнօс сессијайын ишиндә иштирек етмишлар.

ШАИРИН ҮАР ГАЛБДА

ОНУН
ЬЕЛКЕЛИ

(Эввали 1-чи сәніфеде)

Дәр мәлік чатыш олан асарларың ичесінде ишан көзделілігін тасвирлайтын наәр олумыш гомма, гәзел вә мұхаммаслар жохуд. Лакин ә, сөлғедарлықтандынға оларға ерлерлерин имтаһындағы чыкымыш, зәнкін шифағи халғ ше'римизин наилілжетлерлерин классик ше'римизин нағатын онғанларын иле узғын шакілде бирлештірдің орнінан бир сәнэткар кимнін піргалыш. Азәрбайжан әдебиеті тарихинде ез оларға олар женин бир әдеби мәктебін асасынан ғоюшшады. Бу әдеби мәктебін белгін Низаминин бейнек Фүзулдин адам иза бағыл олан әдеби мектебдерлөрдөн жаңап да иннишағ едәрек сонрака реалист ше'римизин иннишағи үчүн башланып отыншады. Багиф ше'рнен ғодерки классик ше'римизин романтика тасвир васителіндегі истиғада етмокта бара берді. Мәншеттән көзделін жаңатын мұғаласынан

ризә илларнда кеден дејүшлөрде хабарбылық чөрілмешін Күр тұрағын көндөрінин вәзінілтінін көрәнді о. дәрін бир тәссеусіл жаңырды:

Гыши күнү ғылшлагы.

Көзіздүр Аранын, чұмла қаңынын, Бела көзіл жерин, көзіл мәканин Бир көзіл обасы, нағыф ки, жохуд!

Бүтүн бунларда баха марада Вагиф илларындағы сөнектар иди. Көзіздін бүтүн шыныларының мәрдлік гарышынанғы лазым болып вә көзінде бейнек үміттіл бахырды. Тосадуғи деңгелдір ки, баш берін нақисалордан көдерлін, бедінин әнвал-руннінде ше'рлөр жаңада досту Видадини де нағатын семеңе вә мұбариже жағырып:

Тоғ-бајрамдыр бу дүнjanын азабы, Етіл олар она көтирағ табы, Сен тәкір оғланға деійт несабы, Нәр шеден еләйіб тубар ағларсан — деңгелді.

Вагиф нағаты, жашамага һөр шеден үстін тутарға деңгелді.

Та қаседдин чида олмағыб чандан, Бил ғауын артыг сұстандан, хандан, Вагифин белә никандың нағатын багылды дүнжакершүү тәркідүнінде тобағ едән, дүнjanы бош вә мұяғаттеги

ШЕ'РИМИЗИН ФӘХРИ

иел ше'римизде реалист чөрәнаны асасыны ғоюшшады. О. бетта классик ше'римизден калып тасвир васиталарын да орнінан нағаты багыл айдан бир ділде илғада етмоғи бачармышшады. Мәнән буна көро дә бу ше'рләрғи ғоюнды өрнөн күрүш вә ләззи халғаларынан сәнэткарларды тәрәфинден до дорин мәншеттән көзделін жаңап да алғынын ән бейнек нағатында жаңап да иннишағи үчүн башланып отыншады.

Мәншеттәр ки, классик әдебиеттің мәншеттәр көзделін күмән хұмар дахьышынан, лало үзүндөн вә пәншан зулғұндан тоған дашыншылар. Вагиф бүтәншілдерден истиғада едәркөн да орнінан бир сәнэткар кимнін охуялу мағтұн етімәз мұваффек олур.

Хұмар-хұмар бахам көз деңгелсіздіктерінде.

Лалоттар ғызырмада зұмұфынан дағылдастырып, Пәншаннан зұмұфынан дағылдастырып, Нәр көзінде.

Вагиф ше'рләрдің көзделін күмәнде, мәншеттәрдің көзделін күмәнде.

